

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Adamski

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wiktorzak

w obecności Prokuratora Prokuratury Okręgowej Ryszarda Kostrzewy

po rozpoznaniu w dniach: 10 lutego 2014 roku, 17 marca 2014 roku, 28 kwietnia 2014 roku, 02 czerwca 2014 roku, 07 lipca 2014 roku, 29 sierpnia 2014 roku, 22 stycznia 2015 roku, 16 marca 2015 roku,

sprawy

1. **M. M. (1)**, urodzonego (...) w W., syna J. i I. z domu K.

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od co najmniej kwietnia 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami brał udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw, w tym przestępstw skarbowych, polegających na odkażaniu alkoholu etylowego skażonego i wprowadzaniu do obrotu jako środek spożywczy

tj. o czyn z art. 258§1 k.k.

II. w okresie od co najmniej 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach, działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu nabył od ustalonych osób towar, nieoznaczony znakami akcyzy w postaci co najmniej 200.150 litrów spirytusu o 96% zawartości alkoholu etylowego, pochodzący z czynu zabronionego określonego w art. 63§1 kks w stosunku do którego nie ujawnił właściwemu organowi przedmiotu oraz podstaw opodatkowania, narażając tym samym na uszczuplenie podatki wielkiej wartości w kwocie 11.532.512,00 złotych w tym podatku akcyzowego w kwocie 8.742.552,00 złotych oraz podatku VAT w kwocie 2.789.960,00 złotych

tj. o czyn z art. 65§1 k.k.s . w zb. z art. 54§1 k.k.s . w zw. z art. 38§2 pkt. 1 k.k.s . w zw. z art. 37§1 pkt. 2 i 5 k.k.s . w zw. z art. 6§2 k.k.s . w zw. z art. 7§1 k.k.s .

III. w okresie od co najmniej kwietnia 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, wprowadził do obrotu jako środek spożywczy nie odpowiadający obowiązującym warunkom jakości, uprzednio odkażony, przy pomocy odczynników chemicznych i specjalnych filtrów, alkohol etylowy w ilości nie mniejszej niż 200.150 litrów, przez co spowodował niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia wielu osób,

tj. o czyn z art. 13 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 165§1 pkt. 2 kk w zw. z art. 65§1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 11§2 kk

1. **J. S.**, urodzonego (...) w N., syna J. i J. z domu N.,

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od co najmniej kwietnia 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami brał udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw, w tym przestępstw skarbowych, polegających na odkażaniu alkoholu etylowego skażonego i wprowadzaniu do obrotu jako środek spożywczy

tj. o czyn z art. 258§1 k.k.

II. w okresie od co najmniej 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach, działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu nabył od ustalonych osób towar, nieoznaczony znakami akcyzy w postaci co najmniej 200.150 litrów spirytusu o 96% zawartości alkoholu etylowego, pochodzący z czynu zabronionego określonego w art. 63§1 kks w stosunku do którego nie ujawnił właściwemu organowi przedmiotu oraz podstaw opodatkowania, narażając tym samym na uszczuplenie podatki wielkiej wartości w kwocie 11.532.512,00 złotych w tym podatku akcyzowego w kwocie 8.742.552,00 złotych oraz podatku VAT w kwocie 2.789.960,00 złotych

tj. o czyn z art. 65§1 k.k.s . w zb. z art. 54§1 k.k.s . w zw. z art. 38§2 pkt. 1 k.k.s . w zw. z art. 37§1 pkt. 2 i 5 k.k.s . w zw. z art. 6§2 k.k.s . w zw. z art. 7§1 k.k.s .

III. w okresie od co najmniej kwietnia 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, wprowadził do obrotu jako środek spożywczy nie odpowiadający obowiązującym warunkom jakości, uprzednio odkażony, przy pomocy odczynników chemicznych i specjalnych filtrów, alkohol etylowy w ilości nie mniejszej niż 200.150 litrów, przez co spowodował niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia wielu osób,

tj. o czyn z art. 13 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 165§1 pkt. 2 kk w zw. z art. 65§1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 11§2 kk

orzeka:

1. Oskarżonych **M. M. (1) i J. S.** w miejsce zarzucanych im w punktach odpowiednio I i IV czynów uznaje winnych tego, że w okresie od co najmniej kwietnia 2005 roku do końca maja 2006 roku w miejscowości (...) k. W. wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami brali udział w zorganizowanej grupie, mającej na celu popełnianie przestępstw w tym przestępstw skarbowych polegających na odkażaniu alkoholu etylowego skażonego i jego wprowadzaniu do obrotu jako środka spożywczego tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierza im kary po 1 (jednym) roku pozbawienia wolności.

2. Oskarżonych **M. M. (1) i J. S.** w miejsce zarzucanych im w punktach odpowiednio II i V czynów uznaje winnych tego, że w okresie od co najmniej kwietnia 2005 roku do końca maja 2006 roku w miejscowości (...) k. W. województwa (...), działając w zorganizowanej grupie przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nabywali w celu dalszej odsprzedaży – czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu – towar nieoznaczony znakami skarbowymi akcyzy z postaci co najmniej 13.000 litrów spirytusu o 96% zawartości alkoholu etylowego, powstały w efekcie odkażenia skażonego alkoholu, które to odkażenie skutkowało zmianą przeznaczenia wyrobu akcyzowego, nie ujawniając właściwemu organowi przedmiotu oraz podstaw opodatkowania podatkiem akcyzowym, narażając na uszczuplenie podatek akcyzowy dużej wartości w kwocie 567.840,00 złotych, tj. uznaje obu oskarżonych za winnych dokonania czynów wyczerpujących dyspozycję art.

54 § 1 kks i art. 65 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks i art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt. 2 kks i za to na podstawie art. 54 § 1 kks w zw. z art. 7 § 2 kks i art. 37 § 1 pkt. 2 kks w zw. z art. 38 § 2 pkt. 1 kks wymierza:

a. **M. M. (1)** karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych;

b. **J. S.** karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności i karę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych;

3. Oskarżonych **M. M. (1)** i **J. S.** uniewinnia od czynów zarzucanych im odpowiednio w pkt. III i VI, a kosztami postępowania w tym zakresie obciąża Skarb Państwa.

4. Na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. i art. 39 § 1 i 2 k.k.s. w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec obu oskarżonych wymierza:

a. **M. M. (1)** karę łączną 1 (jednego) roku i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

b. **J. S.** karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

5. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. oraz art. 41a § 1 i 2 k.k.s. wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych **M. M. (1)** i **J. S.** warunkowo zawiesza na okres próby po 5 (pięć) lat oddając ich w tym czasie pod dozór kuratora sądowego;

6. na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. zalicza na poczet orzeczonych wobec oskarżonych kar grzywny okresy rzeczywistego pozbawienia wolności:

a. **M. M. (1)** od dnia 17 listopada 2009 roku do dnia 29 stycznia 2010 roku;

b. **J. S.** od dnia 17 listopada 2009 roku do dnia 29 stycznia 2010 roku;

przyjmując dla każdego z oskarżonych, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności odpowiada dwóm stawkom dziennym grzywny;

7. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa opłaty w kwotach:

a. od **M. M. (1)** kwotę 4.300 (cztery tysiące trzysta) złotych;

b. od **J. S.** kwotę 3.300 (trzy tysiące trzysta) złotych;

oraz częściowy zwrot poniesionych wydatków w kwotach po 100 (sto) złotych, a w pozostałym zakresie wydatki przejmuje na rzecz Skarbu Państwa.

Sygn. akt. II K 17/12

UZASADNIENIE

Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 14 lipca 2011 roku w sprawie II K 6/10 M. K. skazany został za czyny:

1. z art. 258§1 k.k. popełniony od czerwca 2005 roku do listopada 2007 roku;

2. z art. 54§1 k.k.s. i art. 65§1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt. 2 i 5 k.k.s.

3. z art. 13 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 02 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego i wytwarzanie wyrobów tytoniowych.

W tej samej sprawie odpowiadali również M. M. (1) i J. S., jednakże wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 lutego 2012 r. w sprawie II AKa 259/11 uchylono wobec nich wyrok w sprawie II K 6/10 i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

(dowód – wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie II AKa 259/11 - k. 2751)

M. M. (1) oskarżony został o to, że:

I. w okresie od co najmniej kwietnia 2005 r. do listopada 2007 r. w W., K., C., R. i innych miejscowościach wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami brał udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw, w tym przestępstw skarbowych polegających na odkażaniu alkoholu etylowego skażonego i wprowadzaniu go do obrotu jako środek spożywczy tj. czyn z art. 258§1 k.k.

II. w okresie od co najmniej 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach, działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu nabył od ustalonych osób towar, nieoznaczony znakami akcyzy w postaci co najmniej 200.150 litrów spirytusu o 96% zawartości alkoholu etylowego, pochodzący z czynu zabronionego określonego w art. 63§1 kks w stosunku do którego nie ujawnił właściwemu organowi przedmiotu oraz podstaw opodatkowania, narażając tym samym na uszczuplenie podatki wielkiej wartości w kwocie 11.532.512,00 złotych w tym podatku akcyzowego w kwocie 8.742.552,00 złotych oraz podatku VAT w kwocie 2.789.960,00 złotych, tj. o czyn z art. 65§1 k.k.s. w zb. z art. 54§1 k.k.s. w zw. z art. 38§2 pkt. 1 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt. 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s.

III. w okresie od co najmniej kwietnia 2005 roku do listopada 2007 roku w W., K., C., R. i innych miejscowościach działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, wprowadził do obrotu jako środek spożywczy nie odpowiadający obowiązującym warunkom jakości, uprzednio odkażony, przy pomocy odczynników chemicznych i specjalnych filtrów, alkohol etylowy w ilości nie mniejszej niż 200.150 litrów, przez co spowodował niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia wielu osób, tj. o czyn z art. 13 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 165§1 pkt. 2 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

Tożsame zarzuty zarówno co do czasookresu, kwalifikacji prawnej i opisu postawiono drugiemu z oskarżonych J. S..

Obaj oskarżeni stawali również przed Sądem Okręgowym w Łodzi, gdzie toczyło się postępowanie przeciwko nim i kilkunastu innym oskarżonym.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 listopada 2012 r. w sprawie XVIII K 142/10 M. M. (1) skazany został za to, że:

I. w okresie od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r. w miejscowości (...), M. w powiecie (...) (województwo (...)) oraz M. w powiecie (...) (województwo (...)) kierował działaniami zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych związanych z nielegalną produkcją napojów spirytusowych, w skład której wchodził M. S., J. S., K. K. (1) oraz B. S., w ten sposób, że organizował zakup alkoholu etylowego odkażonego oraz skażonego alkoholu etylowego, a następnie będąc do tego uprawnionym zlecał jego odkażanie, wyrób z odkażonego alkoholu etylowego, niezgodnie ze sposobem produkcji, warunkami technologicznymi, parametrami jakościowymi, napojów spirytusowych znacznej wartości w postaci wódek gatunkowych oraz spirytusu rektyfikowanego, a nadto organizował butelki, nakrętki, etykiety, podrobione znaki akcyzy i inne przedmioty niezbędne do wyrobu napojów spirytusowych oraz organizował sprzedaż tak wytworzonych napojów spirytusowych oznaczonych podrobionymi znakami towarowymi oraz podrobionymi znakami akcyzy tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 258§1 i 3 k.k.

zadysponowanego w ten sposób alkoholu wynosiła nie mniej niż 37.524 litry. Czyny te, jak wynika z prawomocnego wyroku popełnione zostały w okresie od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r. Z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 wynika, że M. M. (1) generalnie nabył skażony spirytus od P. P. (1). W okresie od czerwca 2006 r. nabył od PHU (...) łącznie co najmniej 11.450 litrów rozcieńczalnika spirytusowego.

(dowód – uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 – k. 2917 – 2917v)

Od 2007 r. M. M. (1) zaopatrywał się niemal wyłącznie w odkażony już rozcieńczalnik spirytusowy u innych dostawców, którymi byli P. oraz M. z okolic S.. Nabył od nich odpowiednio 13.000 litrów i 4300 litrów rozcieńczalnika spirytusowego.

W prawomocnym wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi ustalono nadto, że jesienią 2006 r. M. M. (1) nabył okazjonalnie od M. K. około 4.000 litrów odkażonego spirytusu.

W 2007 r. dostawcą M. M. (1) był także S. S., który w ostatnich dostawach dostarczył 4200 litrów spirytusu.

(dowód – uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 – k. 2918)

Z uzasadnienia Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 wynika, iż S. S. dostarczył M. M. (1) spirytus do 2007 r. M. M. (1) przyznał fakt nabywania odkażonego spirytusu od S. S.. Przyznał, że nabywał od niego około 500 litrów spirytusu miesięcznie. Na początku spirytus przywoził mu S. S. osobiście, a później dostarczał mu go jego kierowca M. K..

Także więc w okresie od kwietnia 2005 r. do maja 2006 r. łączna ilość nabytego przez oskarżonych spirytusu od S. S. daje ilość 7000 litrów.

Łącznie więc w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r. M. K. i J. S. nabyli co najmniej 13.000 litrów spirytusu o 96 % zawartości alkoholu etylowego, pozostałego w efekcie odkażania. Na tę wyliczoną ilość składają się ilości spirytusu dostarczone przez M. K. w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r. w ilości nie mniejszej niż 6000 litrów (dwa lub trzy transporty po 3000 litrów) i dostarczony przez S. S. w okresie od kwietnia 2005 r., do maja 2006 r. w ilości 7000 litrów.

Pozostały dostarczony M. M. (1) i J. S. spirytus zarówno przez M. K. jak i innych miał miejsce po maju 2006 r. Wynika to z wyjaśnień oskarżonych M. M. (1), J. S., jak i zeznań M. K.. Precyzyjne określenie ilości skażonego lub odkażonego spirytusu dostarczone oskarżonym przez różne osoby w obecnym czasie z powodu upływu czasu, różnej sytuacji procesowej poszczególnych uczestników procedury zakrojonego na tak szeroką skalę nie jest możliwe. Poprzestać więc należy na ustaleniu ilości spirytusu dostarczonego oskarżonym bezspornie w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r., to jest okresu, który nie jest objęty wyrokiem skazującym Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10. Krytycznie przy tym należy ocenić zeznania świadka M. K., który zeznając przed sądem zeznał między innymi: „ta liczba 100 tysięcy litrów, o której mówiłem została wyliczona przez funkcjonariuszy na podstawie tego, jak długo z nimi współpracowałem i jakie ilości spirytusu mu dostarczałem. Ciężko mi bardziej precyzyjnie określić liczbę spirytusu, ponieważ nigdy nie prowadziłem żadnej statystyki”.

Sami oskarżeni kwestionują powyższą ilość zakupionego spirytusu podając, iż w okresie całej przestępczej działalności odebrali od M. K. nie więcej niż 40.000 litrów spirytusu.

(dowód – wyjaśnienia oskarżonego M. M. (1)– k. 179 – 182, k. 193, k. 221 – 225, k. 1044 – 1046, k. 1148 – 1150, k. 2808 – 2809, k. 2853, 2959, wyjaśnienia oskarżonego J.S.– k. 190 – 191, k. 197, k. 226 – 228, 1150 – 1151, k. 2809 , zeznania świadka M. K.sia – k. 596 – 600, k. 628 – 632, k. 642 – 645, k. 646 – 648, k. 703 – 705, k. 793 – 794, k. 926 – 928, k. 2852 – 2854, zeznania świadka T. S.– k. 2959, zeznania świadka M. B.– k. 2960, odpis wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 wraz z u uzasadnieniem k. 2860 – 2885, k. 2886 – 2939, odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie II Aka 226/13 wraz z uzasadnieniem k. 2940- 2955).

Na wstępie rozważań oceniających materiał dowodowy i rozważań prawnych konieczne jest zaakcentowanie, iż w sprawie doszło do trudnej i skomplikowanej sytuacji procesowej związanej z faktem, iż postępowanie niniejsze prowadzone jest po raz drugi po uchyleniu wyroku i przekazaniu do ponownego rozpoznania wobec dwóch oskarżonych - M. M. (1) i J. S. przy uprawomocnieniu się wyroku wobec M. K. z przyczyn procesowych. Nadto sąd rozpoznawał sprawę wobec M. M. (1) i J. S. w czasie gdy uprawomocnił się wyrok w sprawie XVIII K 142/10 toczącej się przed Sądem Okręgowym w Łodzi. Sprawa ta zasadniczo dotyczyła tego samego rodzaju przestępczej działalności obu oskarżonych a czasookresy tej działalności objęte tymi sprawami częściowo się pokrywają. Kwestia ta pozwala na przyjęcie nierozzerwalnego związku między obiema sprawami, a jednocześnie nasuwa szereg wątpliwości i trudności faktycznych jak również prawnych. Zagadnienia były znane sądowi, bowiem do materiału dowodowego zaliczono odpis wyroku w sprawie XVIII K 142/10 wraz z jego uzasadnieniem, jak i odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie II Aka 226/13 wraz z uzasadnieniem.

W części wstępnej uzasadnienia niniejszego dokładnie wskazano jakie zarzuty postawiono obu oskarżonym w sprawie XVIII K 142/10 i za jakie czyny zostali oni skazani, gdyż zagadnienie to rzutuje wprost na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy niniejszej. Sąd analizował wzajemną zależność obu spraw i doszedł do wniosku, że zarzuty postawione obu oskarżonym w obu sprawach mają ze sobą ścisły związek. Zdecydowały o tym zasady logicznego rozumowania, wiedzy życiowej, uwzględnienie całej gamy kryteriów, które zdecydowały o tożsamości czynów.

Przechodząc do oceny prawnej poszczególnych zarzutów omówienia wymagają w pierwszej kolejności zasadność postawienia obu oskarżonym zarzutu z art. 258§1 k.k. Zarzuty postawione obu oskarżonym i skazanie ich w sprawie XVIII K 142/10 (w przypadku M. M. (1) również z art. 258§3 k.k.) w znacznej części pokrywają się pod względem czasowym (od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r.). W sprawie niniejszej zarzuty postawione obu oskarżonym nie precyzują, co do tożsamości, osób tworzących ową zorganizowaną grupę przestępczą i w niej uczestniczących wspólnie z oskarżonymi, poprzestając na ogólnikowym określeniu „wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami”. Zasadniczo w tożsamy sposób został określony w obu sprawach cel działania grupy przestępczej, a mianowicie popełnianie przestępstw, w tym przestępstw skarbowych, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. W sprawie niniejszej sposób działania w ramach przedmiotowej grupy przestępczej zmierzających do osiągnięcia wskazanego celu, został ujęty ogólnie jako odkażanie alkoholu etylowego i wprowadzania odkażonego alkoholu etylowego do obrotu jako środka spożywczego.

W sprawie XVIII K 142/10 sposób działania grupy był ujęty bardziej szczegółowo jako organizowanie zakupu odkażonego alkoholu etylowego, skażonego alkoholu etylowego, jego odkażanie i zlecenie odkażania, wytwarzanie z odkażonego alkoholu etylowego napojów spirytusowych i spirytusu rektyfikowanego oraz wprowadzanie tych napojów do obrotu z podrobionymi znakami towarowymi i akcyzy.

W obu przypadkach, w obu sprawach, cel i sposób działania przedmiotowej grupy przestępczej określony został w tożsamy sposób, choć w sprawie XVIII K 142/10 w sposób bardziej szczegółowy. Działania te obejmują w obu sprawach, nabywanie alkoholu etylowego, odkażanie skażonego alkoholu etylowego i wprowadzanie odkażonego alkoholu etylowego do obrotu jako środka spożywczego, z tym, że w sprawie XVIII K 142/10 sposób działania został precyzyjniej opisany jako przerobienie takiego alkoholu na wódki gatunkowe i spirytus rektyfikowany, które to napoje były wprowadzane do obrotu z podrobionymi znakami towarowymi i akcyzy. Całość tych działań w obu przypadkach, miała na celu osiągnięcie korzyści majątkowej poprzez tego typu zachowania. O tożsamości czynów decyduje tożsamość pewnych zdarzeń faktycznych leżących u ich źródła, składających się nań i tworzących owe czyny, a nie pewne różnice w opisie zarzucanych czynów, a nawet odmienne proponowane przez oskarżyciela ich kwalifikacje prawne.

Przypisane oskarżonym M. M. (1) i J. S. przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie przestępczej w sprawie XVIII K 142/10 zostały ujęte w strukturze pięciu konkretnie wskazanych co do tożsamości osób, a działalność tej grupy w jej strukturach organizacyjnych i funkcjonalnych została określona na stosunkowo niskim poziomie. Grupą tą kierował oskarżony M. M. (1) a w jej skład nie wchodziły, zgodnie z postawionymi zarzutami osoby od których M. M. (1) i inni członkowie grupy nabywali alkohol etylowy skażony jak i odkażony. W tym zaś okresie zebrane w sprawie dowody

wskazują na istnienie takiej właśnie zorganizowanej grupy przestępczej i to właśnie od 2005 r. W tym ujęciu przy tak określonej grupie przestępczej, jak zostało to przyjęte w sprawie XVIII K 142/10 bez znaczenia jest źródło, z którego pochodził nabywany alkohol etylowy. Nieistotnym dla omawianych zagadnień jest to, że dostawcami alkoholu w okresie od 2005 r. do listopada 2007 r. dla grupy kierowanej przez M. M. (1) były inne osoby i podmioty niż dostawca alkoholu dla tej samej grupy w okresie od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r., który to obejmuje skazanie w sprawie XVIII K 142/10.

Oczywistym jest, iż nabycie skażonego i odkażonego alkoholu było niezbędnym, integralnym elementem dalszych działań. Alkohol ten był przecież nabywany w tym celu, aby go przerobić i wprowadzić do obrotu w oczyszczonej i przerobionej formie dla osiągnięcia wymiernych korzyści majątkowych. Są to nierozzerwalne ze sobą powiązane działania objęte jednym zamiarem i celem działania. Bez nabycia wskazanego alkoholu nie mogło być mowy o dalszych działaniach.

Zarzuty udziału w zorganizowanej grupie przestępczej postawione obu oskarżonym M. M. (1) i J. S. w obu sprawach dotyczą tożsamyh czynów, przynajmniej jeśli chodzi o okres od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r., które to granice czasowe pokrywają się w postawionych oskarżonym zarzutach z art. 258§1 k.k. Zachodziła więc konieczność rozważenia zagadnienia związanego z zasadą powagi rzeczy osądzonej, bowiem jak wielokrotnie wspomniano wyrok w sprawie XVIII K 142/10 Sądu Okręgowego w Łodzi jest prawomocny i stało się to zanim zapadł wyrok w sprawie przedmiotowej. Powoduje to zwolnienie Sądu od rozważań dotyczących zarzutu kwalifikowanego z art. 258§1 k.k. wobec obu oskarżonych odnoszących się do okresu od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r.

Raz jeszcze należy podnieść, iż M. K., który wcześniej był oskarżonym w tej sprawie został prawomocnie skazany za czyn kwalifikowany z art. 258§1 k.k. popełniony w okresie od czerwca 2005 r. do listopada 2007 r. Tak więc należy to traktować jako pewnik, że grupa taka istniała.

Odnosząc się do oceny prawnej czynu kwalifikowanego z art. 258§1 k.k. podnieść należy, że czyn ten ma charakter formalny, dla istnienia grupy wystarczające jest uczestnictwo co najmniej 3 osób, czyn musi być popełniony umyślnie i może mieć miejsce w obu formach zamiaru – bezpośredniego lub ewentualnego. Pojęcie – zorganizowana grupa przestępcza – wymaga istnienia podstawowej wewnętrznej struktury organizacyjnej; trwałości, więzów organizacyjnych w ramach wspólnego porozumienia, planowania przestępstw, akceptacji celów, trwałości zaspokajania potrzeb grupy, gromadzenia narzędzi do popełniania przestępstw, podziału ról, skoordynowanego sposobu działania. Istnieje także konieczność wyodrębnionego ośrodka decyzyjnego, w miarę stabilnego podziału ról, zadań i funkcji wewnątrz grupy, powiązań między członkami a także istnienia pewnych elementów statycznych oraz dynamicznych.

Grupa przestępcza o jakiej mowa w art. 258§1 k.k. wcale nie musi cechować się sztywną hierarchią z przywódcą narzucającym swą wolę wszystkim członkom grupy.

M. M. (1) i J. S. mieli stałe, przeszło dwuletnie kontakty przestępcze z istniejącą niewątpliwie grupą przestępczą, w której uczestniczył M. K.. Były to kontakty trwałe, o dość dużej częstotliwości, obejmujące zakup pewniej niemałej ilości alkoholu etylowego. Istniała więź organizacyjna, realizacja wspólnych celów w podejmowanych działaniach, gotowości do dalszych wspólnych działań, określony ścisły podział ról i zadań, określony sposób komunikowania i realizowania dostaw alkoholu i zapłaty. Zachodziła też wzajemna świadomość w zakresie przeprowadzanych transakcji, wzajemna akceptacja między tymi podmiotami, co do prowadzenia tychże działań w ramach istniejących, określonych struktur.

Oskarżeni M. M. (1) i J. S. mieli świadomość trwałego współdziałania ze zorganizowaną grupą przestępczą, o wykształconym poziomie zorganizowania, systematyczności i gotowości dalszej współpracy, świadczący o istnieniu więzi organizacyjnej między oskarżonymi i wskazaną grupą przestępczą. Wskazuje to na wzajemną akceptację przez obie strony znajdowania się oskarżonych na określonym poziomie hierarchii tej grupy z jasno ustalonymi zadaniami i sposobem realizacji czynności przestępczych. Wskazuje to na to, że M. M. (1) i J. S. – co najmniej godzili się na

to, że weszli w struktury grupy przestępczej zajmującej się obrotem przemysłowym alkoholu etylowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2008 r. sygn. akt V KK 141/08 LEX nr 469416).

Nie można przykładać zbyt dużej wagi do oceny elementu podporządkowania i kierownictwa w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o jakiej mowa w art. 258§1 k.k. W przeciwieństwie do związku przestępczego w grupie przestępczej stopień organizacji musi być na niższym poziomie, a pojęcie kierownictwa (ośrodka decyzyjnego) nie oznacza wcale określonej wyodrębnionej osoby lub osób, które w sposób ścisły decydują o wszelkich poczynaniach grupy i jej członków, narzucają im swą wolę, decydując o wszelkich aspektach działalności. Kierownictwo (ośrodek decyzyjny) grupy przestępczej może być zmienne, sprowadzać się do pewnych działań i założeń zmierzających do stworzenia trwałej przestępczej organizacji mającej na celu realizowanie określonych przestępczych działań, a przez to zaspokajanie potrzeb grupy i jej członków.

W tym stanie rzeczy mając na uwadze materiał dowodowy odnoszący się do zarzutów I i IV stawianych M. M. (1) i J. S., a zwłaszcza prawomocnego ich skazania w sprawie XVIII K 142/10, a także prawomocnego skazania M. K., nie może budzić wątpliwości, iż dopuścili się czynu wyczerpującego dyspozycję art. 258§1 k.k. w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r. Pozostały okres od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r. objęty został prawomocnym skazaniem wyrokiem w sprawie XVIII k 142/10 o czym wyżej; występuje tu powaga rzeczy osądzonej.

Przechodząc do prawnej oceny czynów zarzuconych oskarżonym M. M. (1) i J. S. w punkcie odpowiednio II i V również należy odnieść się do tego, że pozostają one w ścisłym związku z przypisanymi im czynami opisanymi w pkt. I i IV jak i prawomocnym skazaniem wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10.

Analizując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 i zarzuty postawione w sprawie niniejszej w pkt. II i V podobnie jak w rozważaniach wyżej poczynionych wskazują na częściową tożsamość czasową owych czynów (od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r.) oraz częściową tożsamość miejscową (... w powiecie (...)), które winny być ocenione w kontekście istoty czynu ciągłego o jakim mowa w art. 12 k.k. Jest to zasadniczy element, który musi być oceniony jako ewentualne kryterium decydujące o tożsamości lub też nie zarzuconych oskarżonym czynów ciągłych.

Czyn ciągły o jakim mowa w art. 12 k.k., upraszczając jego istotę, stanowi jeden czyn zabroniony na który składają się dwa lub więcej zachowań. Skoro zaś jest to jeden czyn zabroniony to zgodnie z art. 11§1 k.k. może on stanowić jedno przestępstwo. W tym wypadku bez znaczenia jest tożsamość osób od których oskarżeni mieli nabywać w tym samym czasie alkohol. Istotą czynów zarzucanych oskarżonym nie jest odpowiedzialność dostawców alkoholu M. M. (1) i J. S. ale odpowiedzialność tych oskarżonych. Przyjmując wskazane rozróżnienie oraz działanie oskarżonych w warunkach art. 12 k.k. za okres od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r. w ramach tożsamości zarzucanych oskarżonym czynów w obu sprawach, koniecznym jest przeanalizowanie strony przedmiotowej owych czynów. Analiza prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie XVIII K 142/10 i ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie doprowadza do przyjęcia, iż oskarżeni działali w wykonaniu z góry powziętego zamiaru. Był to jeden zamiar podjętego uprzednio działania i to mający bezpośredni charakter. Oskarżeni działali w określonym jednolitym celu od kwietnia 2005 r. do listopada 2007 r. Cel działania oskarżonych zmierzał do osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez nabywanie skażonego i odkażonego alkoholu etylowego z pominięciem należności podatkowych, a następnie przerabianiem i zbywaniem tego alkoholu. Tożsamość zarzucanych czynów odnosi się do konkretnego, tego samego zdarzenia faktycznego. W sytuacji gdy zarzuty nie pokrywają się, a jeden z nich będzie obejmował jedynie fragment zdarzenia faktycznego to skazanie za ów czyn tworzy powagę rzeczy osądzonej w oderwaniu od całości zdarzenia w oparciu o które ów zarzut został postawiony, a następnie przypisany. Rodzi to bowiem tzw. materialną prawomocność.

Tak więc w niniejszej sprawie osądowi podlega jedynie okres od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r., bowiem okres ten nie został objęty prawomocnym rozstrzygnięciem w sprawie XVIII K 142/10. Zebrany w sprawie materiał dowodowy, analiza postawionych oskarżonym w obu sprawach zarzutów wskazują na niebudzącą wątpliwości częściową tożsamość zarzucanych oskarżonym M. M. (1) i J. S. czynów z punktów II i IV niniejszej sprawy w odniesieniu do prawomocnie rozstrzygniętych zarzutów w sprawie XVIII K 142/10.

Analizując materiał dowodowy w zakresie ilości nabytego w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r. przez obu oskarżonych spirytusu o zawartości 96% zawartości alkoholu etylowego, pozostałego w efekcie odkażania skażonego alkoholu, ponieść należy, że mając na uwadze upływ czasu jak i zeznania świadków oraz wyjaśnienia oskarżonych jest to niezwykle trudne. Dostawy realizowane były w sposób taki, że nigdy nie były ewidencjonowane o ilości alkoholu określone w znacznym przybliżeniu. Nieprecyzyjne były również określone czasookresy dostarczonego alkoholu. Tak więc przyjęto, że nie budząca wątpliwości ilość dostarczonego alkoholu etylowego w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2007 r. to co najmniej 13.000 litrów na co składa się 7.000 litrów dostarczoną przez S. S. i 6.000 litrów dostarczonych przez M. K. w okresie od czerwca do września 2005 r.

Dokonując przedmiotowej oceny zachowania oskarżonych M. M. (1) i J. S. co do zarzutów przedstawionych w pkt. II i IV należy przede wszystkim podnieść, iż ich działanie należy określić jako działanie wspólnie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru. Nabyli oni w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r. na terenie posesji w miejscowości (...) powiat (...), nieoznaczony znakami skarbowymi akcyzy w postaci co najmniej 13.000 litrów spirytusu o 96% zawartości alkoholu etylowego, powstałego w efekcie odkażania skażonego alkoholu. Oskarżeni mieli pełną świadomość tego, jakie jest pochodzenie kupionego alkoholu, w jaki sposób on powstał, że był to odkażony alkohol, który nie został oznaczony znakami skarbowymi akcyzy i nie uiszczono za niego podatku akcyzowego. Oskarżeni tego nie kwestionowali w swoich wyjaśnieniach. Alkohol ów posłużył później także do wyrabiania napojów spirytusowych w postaci wódek gatunkowych różnych marek, rozlewania do butelek z odpowiednimi etykietami i ich dalszej sprzedaży. Ten zakres przestępczej działalności obu oskarżonych był objęty postępowaniem w sprawie XVIII K 142/10 prawomocnie zakończonym.

Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. nr 29 poz. 257 ze zm.) – obowiązująca w okresie popełnienia czynu zarzucanego oskarżonym – reguluje opodatkowanie wyrobów podatkiem akcyzowym, określa zasady i tryb wprowadzenia do obrotu wyrobów objętych akcyzą oraz oznaczania niektórych z tych wyrobów znakami akcyzy, a przede wszystkim określa te wyroby. Jednym z tych wyrobów określonych przez ustawę jako wyrób akcyzowy zharmonizowany jest alkohol etylowy (art. 2 ust. 1 pkt. 2 i art. 67 ustawy). Zgodnie z treścią art. 72 w/w ustawy alkoholem etylowym w rozumieniu ustawy są wszelkie wyroby o rzeczywistej zawartości alkoholu przekraczającego 1.2 % objętości oznaczone odpowiednio symbolami PKWU 15.91.10; 15.92.11 i 15.92.12 oraz kodami (...) i (...), nawet jeżeli są to wyroby stanowiące część wyrobu należącego do innego grupowania P.K.W i U i kodu CN oraz napoje zawierające rozcieńczony lub nierozcieńczony spirytus, oznaczone odpowiednio symbolami P.K.W i U 15.91.10 i 15.92.11 oraz kodami (...) i (...), a także wyroby o rzeczywistej zawartości alkoholu przekraczającego 22 % objętości oznaczone odpowiednio symbolami PKWU 15.93.11, 15.93.12, 15.94.10 i 15.95.10 oraz kodami (...), (...), (...), (...), (...) i (...). Należy nadto podkreślić, iż do wyrobów akcyzowych zharmonizowanych zaliczono również alkohol etylowy i inne alkohole skażone o dowolnej mocy.

Zgodnie z przepisami cytowanej wyżej ustawy opodatkowaniu akcyzą podlega między innymi produkcja wyrobów spirytusowych zharmonizowanych, a także sprzedaż bądź nabycie wyrobów akcyzowych na terenie kraju, a także zużycie wyrobów akcyzowych niezgodnie z ich przeznaczeniem, w przypadku gdy do wyrobów tych zastosowano zwolnienie lub obniżono stawki akcyzy. Opodatkowaniu akcyzą podlega także nabycie lub posiadanie przez podatnika wyrobów akcyzowych jeżeli od tych wyrobów nie została zapłacona akcyza w należnej wysokości (art. 4). Natomiast podatkami akcyzy w rozumieniu ustawy są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują czynności podlegających opodatkowaniu podatkami akcyzowymi. Podatnikami są również podmioty nabywające wyroby akcyzowe, jeżeli od tych wyrobów nie została opłacona akcyza w należytej wysokości. Należy tu podkreślić, iż alkohol etylowy nieskażony o mocy alkoholu 80% objętości lub więcej, a także alkohol etylowy i inne alkohole skażone o dowolnej mocy są wyrobami akcyzowymi podlegającymi obowiązkowi oznaczenia znakami akcyzy (art. 83), który to znak akcyzy jest potwierdzeniem wpłaty kwoty stanowiącej wartość podatkowych znaków akcyzy (art. 85).

Podstawą opodatkowania alkoholu etylowego jest liczba hektolitrów czystego alkoholu o temperaturze 20 C zawartego w gotowym wyrobie. Stawka akcyzy na alkohol etylowy jak wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego (Dz. U. z 2004 r. nr 87, poz.825 ze zm.) wynosi 4550 zł od 1 hektolitra czystego alkoholu zawartego w gotowym wyrobie.

Wskazana wyżej ustawa przewiduje także przypadki zwolnienia od akcyzy (art. 25), które również mogą być określone w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Na podstawie obowiązującego w dacie popełnienia czynu zarzucanego oskarżonym rozporządzeniem (...) z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. 2004 r. Nr. 72 poz. 500) zwolniony został od akcyzy alkohol etylowy skażony środkami dopuszczonymi do skażania alkoholu etylowego na podstawie przepisów odrębnych wydanych na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr. 31 poz. 353 z późn. zm.) i wykorzystywany do wytwarzania produktów nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (par.18 ust. 1 pkt. 2). Taki wyrób jest wyrobem akcyzowym ale objętym zerową stawka akcyzy.

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych M. M. (1) i J. S. wyczerpali swoim zachowaniem znamiona czynów z art. 54§1 k.k.s. i art. 65§1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. i art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt. 2 k.k.s.

Nabycie przez M. M. (1) i J. S. opisanego wyżej alkoholu w ilości nie mniejszej niż 13.000 litrów powodowało, że oskarżeni zobowiązani byli do zawiadomienia odpowiedniego organu podatkowego o podstawie i przedmiocie opodatkowania. Dochodziło bowiem z ich strony do nabywania spirytusu o 96% zawartości alkoholu etylowego a więc wyrobu akcyzowego, za który powinien zostać uiszczony podatek akcyzowy a towar ten powinien zostać oznaczony znakami akcyzy, zwłaszcza, że produkt na bazie którego powstał ów alkohol był wprawdzie wyrobem akcyzowym lecz z zerową stawką akcyzy, a poprzez odkażanie alkoholu doszło do zmiany przeznaczenia wyrobu akcyzowego. Takie nabycie w świetle ustawy o podatku akcyzowym obligowało do ujawnienia organowi podatkowemu przedmiotu i podstawy opodatkowania a jednocześnie oskarżonych należy traktować jako podatników podatku akcyzowego w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowego w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowym z dnia 27 stycznia 2004 r. skoro podatnikami w świetle tej ustawy mogły być osoby fizyczne, nawet nie prowadzące oficjalnie działalności gospodarczej. W tym miejscu należy podkreślić, że produkcja tego alkoholu nie odbyła się zgodnie z wymogami przewidzianymi w ustawie z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie spirytusu, wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, co wskazuje, że organ podatkowy musiałby odmówić oznaczenia tego towaru znakami skarbowymi akcyzy i przyjęcia podatku akcyzowego, jednakże tak czy inaczej na oskarżonych jako spełniających warunki pozwalające na uznanie ich za podatników, określonych w ustawie o podatku akcyzowym, ciążył obowiązek zgłoszenia towaru do opodatkowania podatkiem akcyzowym, skoro nastąpiły zdarzenia powodujące konieczność zgłoszenia do opodatkowania. Poza tym – jak już wcześniej wskazano – nie można zapominać o ratio legis art. 54§1 k.k.s. którym jest ochrona Skarbu Państwa przed stratami z tytułu podatków nieuiszczonych wynikającymi z nieujawnienia przedmiotu czy podstawy opodatkowania, a w tym wypadku działanie oskarżonego wiązało się z narażeniem Skarbu Państwa na takie straty. Zatem nabycie wspomnianego alkoholu obligowało oskarżonych jako podatników podatku akcyzowego do ujawnienia organowi podatkowemu przedmiotu i podstawy opodatkowania, a nieuczynienie tego przez oskarżonych spowodowało narażenie na uszczuplenie podatku akcyzowego w wysokości 567.840 zł., która to kwota wynika z obliczeń poczynionych na podstawie następującego wzoru.

Wysokość spowodowanych uszczupień w zakresie podatku akcyzowego jest wynikiem równania:

$L/100 \times S/100 \times 4550 = \text{kwota podatku,}$

gdzie L - to liczba litrów alkoholu,

S - to wartość stężenia alkoholu wyrażona w procentach.

Podstawą wyliczenia jest zgodnie z obowiązującym w czasie popełnienia czynu liczba hektolitrów czystego alkoholu o temperaturze 20 C zawartego w gotowym wyrobie (art. 72 ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym z dnia 23 stycznia 2004

r.) natomiast na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 87, poz. 825 ze zm.) w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego obowiązującego w okresie popełnienia czynów – stawka akcyzy określona została na poziomie 4550 zł. od 1 hektolitra czystego alkoholu 100% zawartego w gotowym wyrobie.

Tym samym nabywając spirytus o zawartości 96% alkoholu powstały w efekcie odkażania skażonego alkoholu i nie zgłaszając go do opodatkowania podatkiem akcyzowym M. M. (1) i J. S. wyczerpali wszystkie znamiona czynu z art. 54§1 k.k.s. Nadto fakt nabycia tego alkoholu stanowiącego wyrób akcyzowy spowodowało, że oskarżeni wyczerpali swoim zachowaniem również znamiona czynu z art. 65§1 k.k.s. Samo bowiem nabycie alkoholu stanowiącego przedmiot czynów zabronionych określonych w tym przepisie powoduje, że sprawa wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego z art. 65§1 k.k.s. Nie może być przy tym w tym wypadku mowy o wyeliminowaniu z kwalifikacji któregośkolwiek ze wskazanych przepisów, skoro w przypadku czynu z art. 65§1 k.k.s. chodzi o nabycie alkoholu, a w przypadku czynu z art. 54§1 k.k.s. niezgłoszenie podstawy i przedmiotu opodatkowania. Dlatego też many w tym przypadku do czynienia z kumulatywnym zbiegiem przepisów ustawy o którym mowa w art. 7§1 k.k.s.

Czyn z art. 54§1 k.k.s. zarzucany oskarżonym M. M. (1) i J. S. penalizuje uchylanie się od opodatkowania poprzez umiejscowienie nieujawnienie właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub nie złożenie deklaracji, gdy na podatniku ciąży zobowiązanie podatkowe czego skutkiem jest narażenie podatku na uszczuplenie.

Podmiotem tego czynu może być jedynie podmiot posiadający status podatnika. Definicja podatnika została uregulowana w art. 53§30 k.k.s. Zgodnie z wyrokiem Sadu Najwyższego z dnia 01 grudnia 2005 r. w sprawie IV K 122/05 (OSNKW 2006, nr 2 poz. 19) podatnikiem z rozumieniu k.k.s. jest jedynie podmiot którego obowiązek podatkowy określa ustawa wskazująca podmiot zobowiązany oraz przedmiot i stawkę podatku. Do tego rodzaju ustaw należy zaliczyć zarówno powołaną ustawę o podatku akcyzowym z dnia 23 stycznia 2004 r. (Dz. U. nr 29 poz. 257 ze zm.) – obowiązującą w dacie popełnienia czynu zarzucanego oskarżonym, jak i w obecnym brzmieniu uchwaloną w dniu 06 grudnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 3 poz. 11) a także ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54 poz. 535 ze zm.). Podatnikami w zakresie podatku akcyzowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. Podatnikami są również podmioty nabywające lub posiadające wyroby akcyzowe, jeżeli od wyrobów tych nie została zapłacona akcyza w należnej wysokości.

Natomiast podatnikami w zakresie podatku od towarów i usług (VAT) są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej i osoby fizyczne prowadzące samodzielnie działalność gospodarczą wskazaną w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o podatku od towarów i usług.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż M. M. (1) i J. S. zarzucano także, że dopuścili się czynu z art. 54§1 k.k.s. polegającego na narażeniu na uszczuplenie podatku od towarów i usług. O ile postawiony im zarzut dokonania czynu z art. 54 1 k.k.s. związany z narażeniem na uszczuplenie podatku akcyzowego jest zasadny, to nie można się zgodzić ze stanowiskiem oskarżyciela publicznego, że oskarżeni dokonali czynu z art. 54 1 k.k.s. związanego z narażeniem na uszczuplenie podatku VAT. O ile bowiem oskarżeni spełniali kryteria podatnika podatku akcyzowego, o tyle nie mogli być uznani za podatników podatku VAT o którym mowa w art. 54§1 k.k.s., albowiem nie mieścili się w definicji podatników podatku VAT, o którym mowa w art. 54§1 k.k.s. albowiem nie mieścili się w definicji podatnika podatku VAT określonej w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54 poz. 535 ze zm.). Podatnikami w zakresie podatku od towarów i usług (VAT) są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej i osoby fizyczne prowadzące samodzielnie działalność gospodarczą wskazaną w art. 15 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług.

Ani M. M. (1) ani J. S. nie prowadzili samodzielnej działalności gospodarczej w orzeczeniu tej ustawy. Obaj oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu ale w ramach zorganizowanej grupy przestępczej a ich działalność miała charakter przestępczy.

Nadto należy zauważyć, iż jako przedmiot opodatkowania podatkiem VAT we wskazanej wyżej ustawie nie wskazano nabycia towaru akcyzowego lecz przede wszystkim sprzedaż. Tak więc fakt nabycia przez oskarżonych towaru nie stanowiłby podstawy do opodatkowania takich czynności podatkiem VAT. Dlatego też sąd wyeliminował z opisu czynu zapisy dotyczące narażenia przez oskarżonych na uszczuplenie podatku VAT, co w zasadzie nie zmieniło nic w kwalifikacji czynów przypisanych oskarżonym.

Na marginesie godzi się zauważyć, że w prawomocnie rozstrzygniętej sprawie Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt XVIII K 142/10 oskarżyciel publiczny nie zarzucił oskarżonym M. M. (1) i J. S. narażenia na uszczuplenie podatku VAT i sąd w wyroku przyjmuje jedynie uszczuplenie należności publicznoprawnej z tytułu podatku akcyzowego dużej wartości.

Reasumując podkreślić należy, że w sprawie nie występują jakiegokolwiek okoliczności wyłączające winę oskarżonych, bezprawność ich czynu oraz jego karalność.

Biorąc powyższe pod uwagę sąd uznał oskarżonych M. M. (1) i J. S. w miejsce zarzucanych im czynów odpowiednio II i V za winnych tego, że w okresie co najmniej od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r. w miejscowości (...) k. W. województwa (...), działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nabyli w celu dalszej odsprzedaży – czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodów – towar oznaczony znakami skarbowymi akcyzy w postaci co najmniej 13.000 litrów spirytusu o 96% zawartości alkoholu etylowego, powstały w efekcie odkażania skażonego alkoholu, które to odkażanie skutkowało zmianą przeznaczenia wyrobu akcyzowego, nie ujawniając właściwemu organowi przedmiotu oraz podstawy opodatkowania podatkiem akcyzowym, narażając na uszczuplenie podatek akcyzowy dużej wartości w kwocie 567.840 zł. tj. czynów wyczerpujących dyspozycję art. 54§1 k.k.s. i art. 65§1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. i art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt. 2 k.k.s.

Oskarżyciel publiczny zrzucił oskarżonym w pkt. III i VI, iż w okresie od co najmniej miesiąca kwietnia 2005 r. do listopada 2007 r. w W., K., C., R. i innych miejscowościach, działając w zorganizowanej grupie przestępczej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czyniąc sobie z popełnionych przestępstw stałe źródło dochodu wprowadzili do obrotu jako środek spożywczy nie odpowiadający obowiązującym warunkom jakości, uprzednio odkażony, przy pomocy odczynników chemicznych i specjalnych filtrów, alkohol etylowy w ilości nie mniejszej niż 200.150 litrów przez co spowodowali niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób, czym wyczerpali znamiona przestępstwa określonego w art. 13 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 165§1 pkt. 2 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

Na wstępie rozważań w tym zakresie raz jeszcze podnieść należy, że sąd stoi na stanowisku, że skazanie za czyn ciągle rodzi powagę rzeczy osądzonej tylko w takim zakresie w jakim sąd orzekł o odpowiedzialności karnej za zachowanie będące przedmiotem zarzutu, czyli w wypadku wskazanych przestępstw zakres powagi rzeczy osądzonej wyznaczony jest ustalonym w wyroku czasem jego popełnienia. Stanowisko to jest w pełni racjonalne i logicznie uzasadnione. Odnosi się ono bowiem do konkretnie zarzucanego czynu, który jest przedmiotem osądu. Wszelkie zachowania mieszczące się w granicach czasowych ujętych w wyroku skazującym zamykają skutecznie możliwość dalszego pociągnięcia za nie do odpowiedzialności. Nie wyłącza to jednak możliwości ponoszenia odpowiedzialności za zachowania wykraczające przez te ramy czasowe.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy raz jeszcze należy się odwołać do prawomocnego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10. Wyrokiem tym objęty był okres przestępczego działania obu oskarżonych od czerwca 2006 r. do listopada 2007 r. Tak więc rozważania w niniejszej sprawie, podobnie jak przy wcześniej omawianych zarzutach dotyczyć mogą okresu od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r.

Przechodząc do rozważań oceny prawnokarnej czynów z pkt. III i VI rozważyć należy kwestię odpowiedzialności oskarżonych w ramach art. 165§1 pkt. 2 k.k. Czyn ten polega na sprowadzeniu niebezpieczeństwa powszechnego

poprzez wyrabianie lub wprowadzanie do obrotu szkodliwych dla zdrowia substancji, środków spożywczych lub innych artykułów powszechnego użytku lub środków farmaceutycznych nie odpowiadających obowiązującym normom jakości. Szkodliwymi dla zdrowia substancjami są takie, których spożycie lub używanie może doprowadzić do utraty zdrowia ludzkiego; skażony alkohol etylowy jak wynika z treści rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr. 72 poz. 500) w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego jest wykorzystywany do produkcji produktów nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, a przeznaczony jest do zastosowań przemysłowych. Zasady i sposoby skażenia alkoholu etylowego zostały określone w ustawie o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr. 31 z 2001 poz. 353 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 stycznia 2006 r. w sprawie środków dopuszczonych do skażenia alkoholu etylowego wydanym na podstawie tej ustawy określający środki przeznaczone do skażenia. Alkohol etylowy skażony uzyskuje się poprzez dodanie środka skażającego, który powoduje jego niezdolność do spożycia. Wynika również z samej ustawy, że środki do skażenia powinny być tak określone, aby nie mogły zagrażać zdrowiu lub życiu a podstawowym ich zadaniem było uniemożliwienie spożycia przez ludzi. Jak z tego wynika samo skażenie alkoholu nie powodowało, iż stał się on niebezpieczny dla ludzi. Ten skażony alkohol był odkażany przez dodanie w odpowiedniej proporcji substancji chemicznych w wyniku czego dochodziło do neutralizacji środka skażającego, co powodowało, że alkohol tracił specyficzny gorzki smak. Brak jest jednak jakichkolwiek dowodów na to, że tak oczyszczony alkohol etylowy zaadaptowany do spożycia stanowił zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, a tylko w wypadku jednoznacznego stwierdzenia, że zagrażał on życiu lub zdrowiu ludzi możliwe było przypisanie oskarżonym czynu z art. 165§1 pkt. 2 k.k. Samo odkażanie podchlorem sodu lub środkami czystości zawierającymi go, nie może być samoistną i wystarczającą podstawą uznania, iż alkohol ten był szkodliwy dla zdrowia. Jedynie opinie biegłego po zbadaniu alkoholu mogłyby stanowić podstawę do uznania, iż odkażony alkohol był szkodliwy dla zdrowia w znaczeniu takim jak przewiduje to dyspozycja art. 165§1 pkt. 2 k.k.

Godzi się nadto zauważyć, że w sprawie XVIII K 142/10 oskarżyciel publiczny nie postawił oskarżonym zarzutu art. 165§1 pkt. 2 k.k. i wyrok ten jest prawomocny. Podobnie prawomocny jest wyrok w sprawie II K 6/10 Sądu Okręgowego w Sieradzu wobec M. K., który skazany został za czyn, z którego wyeliminowano art. 165§1 pkt. 2 k.k.

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych nie można przypisać oskarżonym M. M. (1) i J. S. dokonania przestępstw z art. 13 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 02 marca 2001 r. o wydanie alkoholu etylowego oraz wytwarzania wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 31 poz. 353 ze zm.). Przepis ten penalizuje zachowanie polegające na odkażaniu alkoholu etylowego skażonego lub w jakikolwiek sposób osłabianie działania środka odkażającego. Oskarżeni w okresie od kwietnia 2005 r. do końca maja 2006 r. nie brali jakiegokolwiek udziału w odkażaniu alkoholu, którego dotyczyła przedmiotowa sprawa, a zajmował się tym M. K., co wynika z prawomocnego wyroku w sprawie II K 6/10. Oskarżeni jedynie nabywali alkohol już odkażony.

Z tych względów Sąd uniewinnił oskarżonych od czynów z pkt. III i VI, a kosztami postępowania w tym zakresie obciążył Skarb Państwa.

M. M. (1) w chwili orzekania miał 41 lat, w chwili przypisanych mu czynów nieco ponad 30. Ma polskie obywatelstwo i polską narodowość. Ma podstawowe wykształcenie, z zawodu jest kelnerem, utrzymuje się w prac dorywczych osiągając z tego tytułu dochody rzędu 1000 – 2000 złotych. Jest współwłaścicielem domu jednorodzinnego o powierzchni 180 m². Nie posiada innego majątku. Jest rozwodnikiem, ma dwoje dzieci w wieku 7 i 21 lat. Karany był wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 5 z jednoczesnym oddaniem pod dozór kuratora sądowego. Nadto wymierzono mu karę 500 stawek dziennych grzywny po 80 zł. każda.

Do zarzucanych czynów przyznał się częściowo. Zaprzeczył, by brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej. Przyznał, że nabywał spirytus odkażony, jednak zarzucone mu ilości są znacznie zawyżone. W okresie całej przestępczej działalności aż do listopada 2007 r. nabył nie więcej niż 40.000 litrów spirytusu.

(dowody – dane osobopoznawcze k. 2808, wyrok w sprawie XVIII K 142/10, protokół zatrzymania z akt II K 19/10, wyjaśnienia oskarżonego k. 2808 – 2809, k. 2853)

J. S. w chwili orzekania miał 57 lat, w chwili czynu odpowiednio około 50. Z wykształcenia i zawodu jest górnikiem, utrzymuje się z pracy w gospodarstwie rolnym osiągając dochody w kwocie 800 – 1000 złotych. Jest właścicielem gospodarstwa rolnego o pow. 6 ha i domu jednorodzinnego o pow. 120 m² oraz zabudowań gospodarczych. Jest bezdzietnym kawalerem, nie ma nikogo na utrzymaniu. Karany wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat z jednakowym oddaniem w tym czasie pod dozór kuratora sądowego. Skazany również na karę 440 stawek grzywny po 80 zł.

Zaprzeczył, by brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, przyznał się częściowo do popełnienia czynu polegającego na nabywaniu wspólnie z oskarżonym M. M. (1) odkażonego spirytusu.

(dowody – dane osobopoznawcze k. 2809, odpis wyroku w sprawie XVIII K 142/10, protokół zatrzymania k. 170 akt II K 18/10 Sądu Okręgowego w Sieradzu, wyjaśnienia oskarżonego k. 2809)

Przechodząc do rodzaju i wymiaru kar, które orzeczono wobec oskarżonych raz jeszcze należy odwołać się do prawomocnego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie XVIII K 142/10 oraz prawomocnego wyroku w sprawie niegdyś współoskarżonego M. K.. Jak wielokrotnie wyżej wspomniano sprawa niniejsza i czyny zarzucane obu oskarżonym pozostają w bardzo ścisłym związku ze sprawą XVIII K 142/10 oraz zarzutami ciężącymi na M. K..

Istotne znaczenie ma również to, że czyny przypisane oskarżonym miały miejsce blisko 10 lat temu, a okres ostatnich kilku lat to pozbawienia wolności obu oskarżonych oraz kilkuletnie procesy, w których uczestniczyli obaj oskarżeni zachowując się w tym czasie w sposób zdyscyplinowany i karny w stosunku do sądu. Ich skrucha, deklarowana chęć rozliczenia się z przestępczą działalnością i „zamknięcia” tego okresu życia nie jest zdaniem sądu jedynie deklaracją a autentyczną zmianą postępowania i dalszej drogi życiowej. Sąd w całej rozciągłości podziela uzasadnienie w sprawie XVIII K 142/10 w zakresie wymienionych kar zarówno co do ich wysokości jak i rodzaju.

Bezspornym jest, iż oskarżeni działali w dość długim okresie, działalność przestępczą prowadzili na dużą skalę w sposób zorganizowany, uczestnicząc czynnie w przestępczym procederze o znacznym stopniu społecznej szkodliwości. Postępowali cynicznie kierując się chęcią zysku bezrefleksyjnie i w sposób wyrafinowany.

Z drugiej jednak strony oceniając ich przestępczą działalność, dotychczasowe życie, zachowanie po ujawnieniu przestępczej działalności i prawomocnie rozstrzygniętej i ocenie działalności racjonalnym i w pełni uzasadnionym wydaje się wymierzenie obu oskarżonym kar w wymiarze pozwalającym na warunkowe zawieszenie ich wykonania. Sąd jest przekonany, że kary te spełnią swoją rolę o czym zdaje się świadczyć fakt, iż obaj zeszli z „drogi przestępczej” i innych czynów karalnych nie popełnili.

Kierując się powyższymi kryteriami wymierzono oskarżonym:

- a. M. M. (1) i J. S. za czyn kwalifikowany z art. 258§1 k.k. kary po 1 rok pozbawienia wolności;
- b. za czyny z pkt. odpowiednio II i V przy częściowej zmianie ich opisu na podstawie art. 54§1 k.k.s. w zw. z art. 7§2 k.k.s. i art. 37§1 pkt. 2 k.k.s. w zw. z art. 30§2 k.k.s.
- c. M. M. (1) karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 100 złotych;
- d. J. S. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i karę 150 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 złotych.

Na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. i art. 39§1 i 2 k.k.s. w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzono oskarżonym łącznie:

a. M. M. (1) w wymiarze 1 rok i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

b. J. S. 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. oraz art. 41a§1 i 2 k.k.s. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności zawieszono warunkowo na okres próby po 5 lat oddając obu oskarżonych w tym czasie pod dozór kuratora sądowego.

Na podstawie art. 63§1 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. zaliczono obu oskarżonym okresy rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 17 listopada 2009 r. do dnia 29 stycznia 2010 r. na poczet orzeczonych kar grzywny przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności odpowiada dwóm stawkom dziennym grzywny.

Orzeczono wobec obu oskarżonych stosowne opłaty na rzecz Skarbu Państwa oraz zasądzono zwrot części wydatków przejmując je w pozostałym zakresie na rzecz Skarbu Państwa.